

автентичної колористики репродукованих пам'яток іконопису, а також завдяки талановитим творчим знахідкам передати атмосферу первісного середовища перебування ікон – мурованих та дерев'яних церков України. Цікавою знахідкою дизайн-макету видання стало зміщення репродукцій дещо нижче геометричного центру сторінки, що створює відчуття особливої наближеності глядача до твору мистецтва, так наче тримаєш його у руках.

Альбом “Українська ікона XI – XVIII ст.” стимулюватиме розвиток досліджень іконопису, оскільки презентує значну частку збережених пам'яток (особливо середньовічного періоду), зіставлення яких дозволяє встановлювати не зауважені досі стилістичні та іконографічні зв'язки, а, отже, поглиблювати наукове осмислення української ікони. Фундаментальна передмова до видання презентує новий сучасний стандарт такого наукового осмислення, що долає стереотипні підходи і творить особисту, зорієнтовану на читача (а не ідеологічного цензора), щирі і правдиву розповідь про те, чим була ікона для наших попередників, запрошуючи до роздумів, чим ікона сьогодні є або може стати для кожного з нас.

Стаття надійшла до редколегії 27.06.2008
Прийнята до друку 17.09.2008

УДК 371:1:37.016:81'243:316.77(477+4/9)

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ: ЦІННОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Валерій РЕДЬКО

*Інститут педагогіки Академії педагогічних наук України,
лабораторія навчання іноземних мов
вул. Артема, 52Д, 01003 Київ, Україна, тел.: 8 044 481 38 75*

Рецензія на книгу: Черепанова С. Філософія освіти і педагогіка: цінності культури. Комунікативний етикет: Україна. Великобританія. Німеччина. Франція. Іспанія /За ред. Черепанової С.О. – Львів: ТзОВ “Простір-М”, 2007. – 392 с.

Соціально-економічні трансформаційні процеси, що відбуваються на міжнародній арені, інтеграція України у європейський і світовий освітньо-культурний простір зумовлюють актуальність досліджень у галузі філософії освіти, необхідність переглянути усталені підходи до педагогічної діяльності, у тому числі опанування іноземної мови як важливого засобу міжкультурного спілкування. Саме ці ідеї, на наш погляд, методологічно визначають зміст рецензованого навчального посібника.

У першому розділі розглянуто філософські позиції зарубіжних і вітчизняних дослідників, сутність сучасного лінгвістичного повороту в гуманітарних науках; шляхи оптимізації освітнього процесу, які вбачаються в цілеспрямованому поєднанні науки, культури, мови; йдеться про крос-культурний контекст опанування іноземної мови. Наголошено, що “викладач іноземної мови передусім *посередник між культурами* – українською і тією, мова якої обрана як професійна діяльність”. Відтак педагогічна діяльність має відповідати новим цивілізаційним, соціокультурним, ринковим реаліям, що потребує “педагога нового типу як суб’єкта культури” (с. 33-37). Переконливі позиції авторів щодо взаємозв’язку світової філософської, педагогічної, психологічної думки і сучасних проблем розвитку особистості у навчально-виховному процесі вітчизняних закладів освіти.

Імпонує у виданні методологічний підхід, згідно з яким широкий спектр гуманістичних ідей (минулого і сьогодення), їхня трансформація у філософсько-педагогічній науці набувають глибокого пізнавального значення для усвідомлення духовно-ціннісної сутності комунікативних моделей поведінки сучасної людини.

У такому контексті висвітлено специфіку комунікативного етикету: українського (розділ 2), англійського (розділ 3), німецького (розділ 4), французького (розділ 5), іспанського (розділ 6). Вважаємо доцільною позицію авторів щодо цього явища як важливого компонента комунікативної взаємодії. Ґрунтовно подано вербальні та невербальні особливості комунікативного етикету і методику опанування. Однак зауважимо, що методичний аспект відсутній у розділах 5 (французький комунікативний етикет) і 6 (іспанський комунікативний етикет). Варто звернути на це увагу при перевиданнях посібника.

Пізнавальне значення рецензованої праці поглиблюють змістовні завдання для самопідготовки і тематичний глосарій (розділи 2–6).

Безумовно, з погляду змісту й методики заслуговує на увагу нетрадиційно підготований розділ 7, де представлено *діалоги про мистецтво та освіту* між українськими студентами (Педагогічний коледж Львівського національного університету імені Івана Франка) і студентами Великобританії (Оксфорд), Німеччини (Берлін), Франції (Сорбонна), Іспанії (Саламанка).

Рецензований посібник переконливо ілюструє авторську концепцію щодо значення гуманітарно-культуротворчої стратегії філософії освіти (Вступ) для діяльності навчальних закладів різних типів у сучасному мультимовному та полікультурному просторі.

Запропоноване видання є цілісним продуктом, завершене за структурою і змістом, і як таке певним чином розвиває культурні цінності, визначає форми і способи їхньої реалізації в сучасних закладах освіти.

Не викликає сумніву змістове теоретичне підґрунтя і практична вагомість видання.

Посібник можна рекомендувати для вищих і середніх навчальних закладів, використання його сприятиме розвитку діалогічного мислення, культури комунікативних відносин за умов європейської та світової освітньої інтеграції.

Стаття надійшла до редколегії 12.06.2008

Прийнята до друку 17.09.2008